

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1959

Vyhlásené: 29.12.1959 Časová verzia predpisu účinná od: 14.03.1990 do: 23.06.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

76

ZÁKON

z 18. decembra 1959

o niektorých služobných pomeroch vojakov

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Úvodné ustanovenie

Občania Československej socialistickej republiky konajú vojenskú službu v ozbrojených silách budovaných na obranu slobody a nezáveslosti štátu a socialistickeho zriadenia. Účelom zákona je upraviť služobné pomery vojakov v súlade so súčasným stavom výstavby ozbrojených síl, vytvoríť predpoklady na ďalšie zlepšovanie výkonu služby v ozbrojených silách a stanoviť v zákone niektoré práva a povinnosti vojakov upravené doteraz rôznymi vojenskými predpismi.

Diel I

Vojenská prisaha

§ 2

(1) Vojenská prisaha je slávnostným záväzkom pre plnenie povinností pri obrane štátu vyplývajúcich pre vojakov najmä z ústavy, zákonov, vojenských poriadkov a rozkazov.

(2) Vojaci sú povinní zložiť prisahu:

„Ja, vojak československej armády, vedomý si svojich občianskych a vlasteneckých povinností, slávnostne vyhlasujem, že budem verný Československej socialistickej republike.

Budem vojakom statočným a disciplinovaným a budem plniť ustanovenia vojenských poriadkov. Svedomite sa budem učiť ovládať vojenskú techniku a zbrane a pripravovať sa na ochranu slobody a nezávislosti Československej socialistickej republiky.

Pre ochranu vlasti som pripravený nasadiť aj svoj život.

Tak prisahám!“.

Diel II

Vojenské hodnosti

§ 3

(1) Vojenská hodnosť (ďalej len „hodnosť“) je výrazom politických kvalít, vojenských znalostí, skúseností a schopností veliť vojskám alebo vykonávať funkcie v štáboch a zariadeniach ozbrojených síl.

(2) Hodnosti sa udeľujú vojakom s prihliadnutím k ich morálno-politickým a odborným kvalitám, výsledkom služobnej činnosti, zásluhám, funkčnému zaradeniu a dĺžke vojenskej služby.

§ 4

Ustanovujú sa tieto hodnosti:

- a) mužstva: vojak,
- b) poddôstojníkov: slobodník, desiatnik, čatár,
- c) práporčikov: rotný, rotmajster, nadrotmajster, podpráporčik, práporčik, nadpráporčik,
- d) dôstojníkov: podporučík, poručík, nadporučík, kapitán, major, podplukovník, plukovník,
- e) generálov: generálmajor, generálporučik, generálpukovník, armádny generál.

§ 5

Vymenúvanie a povyšovanie do hodnosti

(1) Vojakom v činnej službe a v zálohe, ktorí neboli vymenovaní alebo povýšení do vyšších hodností, prislúcha hodnosť vojaka.

(2) Do vyšších hodností možno vymenovať alebo povýšiť len vojakov bezvýhradne oddaných pracujúcemu ľudu a socialistickému zriadeniu, s potrebnou telesnou zdatnosťou, ktorí splňujú morálno-politické a odborné požiadavky určené vykonávacími predpismi.

(3) Do hodností generálov vymenúva a povyšuje na návrh vlády Československej socialistickej republiky prezident Československej socialistickej republiky. Do hodností dôstojníkov, práporčikov a poddôstojníkov vymenúva a povyšuje minister národnej obrany a minister vnútra Československej socialistickej republiky alebo orgány nimi na to splnomocnené.

§ 6

Odňatie vyššej hodnosti

(1) Vyššia hodnosť

- a) sa odníme vojakovi, ktorí svojím konaním preukázal nepriateľský pomer k socialistickému zriadeniu;
- b) môže sa odňať vojakovi, ktorý sa dopustil takého konania, ktoré je v príkrom rozpore s morálno-politickými požiadavkami kladenými na príslušníkov ozbrojených síl.

(2) Vojakom, ktorým sa vyššia hodnosť odňala, prislúcha hodnosť vojaka.

(3) Odňatie hodnosti navrhujú komisie zriadené ministrom národnej obrany a ministrom vnútra.

(4) Generálom odníma hodnosť prezident Československej socialistickej republiky na návrh vlády Československej socialistickej republiky. Ostatným vojakom odnímajú hodnosť minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky, práporčikom a poddôstojníkom aj orgány nimi na to splnomocnené.

(5) Ustanovenia trestného zákona o strate vojenskej hodnosti zostávajú nedotknuté.

§ 7

Udeľovanie hodnosti

(1) Vojakom možno udeliť vyššiu hodnosť, než ktorú skutočne majú, na dobu, po ktorú to vyžaduje funkcia alebo služobná úloha, ktorými boli poverení.

(2) Udelením hodnosti sa nemení branný pomer.

(3) Vojakom, ktorým sa hodnosť udelila, prislúchajú práva a povinnosti spojené s touto hodnosťou; udelenie hodnosti ale nezakladá nárok na úpravu služobných príjmov alebo dávok nemocenskej starostlivosti a dôchodkového zaopatrenia.

(4) Hodnosť udeľujú orgány, ktoré sú oprávnené do nej vymenúvať.

§ 8

Podrobnosti k ustanoveniam tohto dielu zákona určí minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

Diel III

Vojenská rovnošata

§ 9

(1) Vojaci v činnej službe sú povinní nosiť vojenskú rovnošatu, odznaky, ako aj iný predpísaný výstroj, pokiaľ minister obrany Československej socialistickej republiky alebo minister vnútra Československej socialistickej republiky neustanovuje inak.

(2) Vojaci z povolania môžu nosiť mimo času zamestnania občiansky odev.

(3) Predpisy o vojenskej rovnošate, odznakoch a inom výstroji vydajú minister obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky, ktorí ustanovia aj zásady na nosenie vojenskej rovnošaty vojakmi mimo činnej služby a určia pritom ich práva a povinnosti.

Diel IV

Ustanovenie vojakov do funkcií

§ 10

(1) Vojaci sú vyberaní a ustanovovaní do funkcií v súlade s potrebami ozbrojených síl podľa politických a odborných kvalít, veliteľských a organizačných schopností a so zreteľom na osobné vlastnosti spravidla po získaní zodpovedajúceho vzdelania a praxe.

(2) Vojakov ustanovujú do funkcií a odvolávajú z nich minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky alebo orgány nimi na to splnomocnené. Toto ustanovenie sa netýka funkcií, do ktorých ustanovuje prezident Československej socialistickej republiky alebo do ktorých sa ustanovuje podľa osobitných predpisov.

(3) Vojaci môžu byť v prípadoch, ktoré nestrpia odklad, zbavení výkonu funkcie nadriadenými najmenej o dva stupne vyššími.

(4) Podrobnosti určí minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

Diel V

Čas zamestnania a dovolenka

§ 11

Čas zamestnania

(1) Nevyhnutnou podmienkou úspešnej obrany vlasti je stála bojová pohotovosť ozbrojených síl. Zabezpečovanie stálej bojovej pohotovosti nedovoľuje, aby sa na vojakov v činnnej službe vzťahovali všeobecné predpisy o úprave pracovných podmienok zamestnancov; najmä sa na nich nevzťahujú predpisy o práci nadčasovej, práci nočnej a o práci v dňoch pracovného pokoja.

(2) Rozdelenie a dĺžka času zamestnania sa určuje služobnými predpismi a rozkazmi podľa konkrétnych služobných úloh.

(3) Nadriadení sú povinní umožniť svojim podriadeným politický, odborný a kultúrny rast, plnenie ostatných občianskych povinností a odpočinok úmerný dĺžke času zamestnania a obťažnosti výkonu služby.

§ 12

Dovolenka

(1) Vojaci v základnej službe majú nárok na riadnu dovolenku vo výmere 15 dní za každých 9 mesiacov základnej služby; po každých troch mesiacoch si však môžu vyčerpať jej pomernú časť.

(2) Vojaci z povolania a vojaci v ďalšej službe majú nárok na riadnu dovolenku vo výmere tridsať dní v jednom kalendárnom roku. Ak nemožno z mimoriadnych dôvodov udeliť riadnu dovolenku v priebehu kalendárneho roku, poskytnú sa v prvom štvrtročí nasledujúceho kalendárneho roku.

(3) Zo závažných dôvodov možno udeliť vojakom dovolenku bez nároku na peňažné náležitosti alebo krátku (osobitnú) dovolenku za podmienok a v rozsahu určenom ministrom národnej obrany Československej socialistickej republiky a ministrom vnútra Československej socialistickej republiky.

(4) Podrobnosti určí minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

Diel VI

Vojenské disciplinárne právo

§ 13

(1) Každý vojak je povinný zachovávať vojenskú disciplínu a upevňovať ju.

(2) Velitelia sú povinní vychovávať svojich podriadených na uvedomelú vojenskú disciplínu. Za tým účelom sa im zveruje právo udeľovať odmeny za disciplínu a ukladať disciplinárne tresty. Táto vojenská disciplinárna právomoc slúži na udržiavanie a upevňovanie vojenského poriadku a disciplíny.

§ 14

Rozsah vojenskej disciplinárnej právomoci

Vojenskej disciplinárnej právomoci podliehajú

- a) vojaci v činnej službe,
- b) osoby, ktoré sa povolaním do zvláštnej služby stali príslušníkmi ozbrojených síl,
- c) osoby povolané na osobné úkony pre potreby ozbrojených síl,
- d) vojaci mimo činnej služby pre disciplinárne priestupky spáchané vo vojenskej rovnošate,
- e) osoby, ktoré mali nastúpiť vojenskú činnú službu, pre nenastúpenie tejto služby, pokiaľ nejde o trestný čin,
- f) vojnoví zajatci.

§ 15

Odmeny za disciplínu

(1) Odmeny za disciplínu sa udeľujú za záslužné činy alebo za príkladné plnenie vojenských povinností.

(2) Odmeny za disciplínu sú najmä: pochvala, peňažné alebo vecné dary, udelenie čestného odznaku a mimoriadne povýšenie.

§ 16

Disciplinárny priestupok

Disciplinárny priestupok je také zavinené konanie alebo opomenutie, ktoré sa prieči vojenským poriadkom a predpisom, rozkazom a nariadeniam a porušuje vojenskú disciplínu, pokiaľ nie je trestné podľa Trestného zákona, Trestného správneho zákona alebo podľa iných predpisov.

§ 17

Disciplinárne tresty

(1) Disciplinárnymi trestami sú: pokarhanie, poriadkové tresty, tresty odňatia slobody, trest zníženia hodnosti o jeden stupeň a u poddôstojníkov aj trest odňatia hodnosti.

(2) Disciplinárnymi trestami odňatia slobody sú: väzenie po službe, väzenie a domáce väzenie.

(3) Najvyššia výmera disciplinárneho trestu odňatia slobody sa určuje na 21 dní.

§ 18

Ukladanie disciplinárnych trestov

(1) Disciplinárny trest možno uložiť za disciplinárny priestupok podriadenému, ak nepostačujú na jeho nápravu a obnovenie disciplíny iné miernejšie výchovné prostriedky (dohováranie, napomenutie a pod.).

(2) Druh a výška trestu musia byť úmerné povahe priestupku a jeho následkom, miere zavinenia, okolnostiam, za ktorých bol spáchaný, skoršiemu chovaniu previnilého, predvídanému účinku trestu na previnilého a na morálny stav jednotky.

(3) Veliteľ zodpovedá za riadne vyšetrenie prípadu a za vyslúchnutie obvineného pred uložením trestu.

§ 19**Podmienečný odklad výkonu trestu**

Veliteľ, ktorý uložil disciplinárny trest, môže podmienečne odložiť jeho výkon na skúšobnú dobu od jedného do troch mesiacov, ak je vzhľadom na predošlé chovanie potrestaného a na okolnosti prípadu dôvodne toho názoru, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu.

§ 20**Odvolarie**

(1) Potrestaný sa môže odvolať do dvoch dní proti uloženému disciplinárnemu trestu, ak je toho názoru, že disciplinárny priestupok nespáchal, alebo ak prekročil veliteľ svoju disciplinárnu právomoc.

(2) Pri trestoch odňatia slobody sa môže potrestaný odvolať i proti výške uloženého trestu, ak je toho názoru, že veliteľ porušil pri uložení trestu ustanovenie § 18 ods.2.

(3) Odvolanie má pri trestoch odňatia slobody odkladný účinok.

(4) Potrestaný môže podať odvolanie s odôvodnením najbližšiemu nadriadené toho, kto trest uložil. Nadriadený môže uložený trest zrušiť, zmierniť alebo ponechať v platnosti. Proti rozhodnutiu nadriadeného o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať.

§ 21

(1) Disciplinárny priestupok sa premlčuje uplynutím jedného roku odo dňa, keď bol spáchaný.

(2) Disciplinárny trest možno zahadiť.

§ 22

Podrobnejšiu úpravu vojenského disciplinárneho práva určí disciplinárny poriadok, ktorý vydá prezident Československej socialistickej republiky.

Diel VII**Vojaci z povolania****§ 23**

Za vojakov z povolania možno prijať len občanov Československej socialistickej republiky bezvýhradne tejto republike oddaných, s potrebnou telesnou aj duševnou zdatnosťou, ktorí spĺňajú morálne a odborné požiadavky ustanovené vykonávacími predpismi a zložia vojenskú prisahu.

§ 24

(1) Vojakmi z povolania sú práporčíci, dôstojníci a generáli, ktorí vykonávajú vojenskú službu ako svoje povolanie v služobnom pomere, do ktorého boli prijatí na vlastnú žiadosť po vykonaní základnej (náhradnej) služby.

(2) Ak bol do služobného pomeru vojaka z povolania prijatý vojak, ktorý je podľa branného zákona povinný ďalšou službou, plní svoju povinnosť na ďalšiu službu v služobnom pomere vojaka z povolania.

§ 25**Vznik a zánik služobného pomeru**

Služobný pomer vojaka z povolania vzniká dňom prijatia; zaniká prepustením z tohto služobného pomeru, odňatím alebo stratou vojenskej hodnosti, prepustením z vojska a úmrtím.

§ 26

Prepustenie zo služobného pomeru

(1) Zo služobného pomeru vojaka z povolania sa prepustia vojaci,

- a) ktorých uznala vojenská lekárska komisia za neschopných na vojenskú činnú službu zo zdravotných dôvodov,
- b) pre ktorých nie je pri znížení počtov ozbrojených síl iné služobné zaradenie,
- c) pre služobnú nespôsobilosť na základe hodnotenia,
- d) ktorí majú na základe uznesenia vlády Československej socialistickej republiky prejsť k civilným orgánom alebo organizáciám na funkcie neplánované pre vojakov z povolania.

(2) Zo služobného pomeru vojaka z povolania možno prepustiť vojakov,

- a) ktorí vo vojenskej činnnej službe dosiahli vekovú hranicu ustanovenú v brannom zákone,
- b) ktorí spĺňajú podmienky nároku na starobný dôchodok,
- c) u ktorých vojenská lekárska komisia zistila zníženú schopnosť na vojenskú činnú službu zo zdravotných dôvodov a pre ktorých nie je v ozbrojených silách iné vhodné zaradenie,
- d) na vlastnú žiadosť z dôvodov hodných osobitného zreteľa,
- e) ktorí sa dopustili konania závažným spôsobom znevažujúceho hodnosť generála, dôstojníka alebo práporčíka,
- f) ktorí boli právoplatne odsúdení súdom na nepodmienečný trest odňatia slobody.

(3) Vojaci z povolania, ktorí dosiahli vekovú hranicu ustanovenú na zotrvanie vo vojenskej činnnej službe, môžu byť so svojim súhlasom ponechaní podľa potrieb ozbrojených síl v služobnom pomere nad ustanovenú vekovú hranicu na základe rozhodnutia ministra národnej obrany Československej socialistickej republiky alebo ministra vnútra Československej socialistickej republiky alebo orgánov nimi na to splnomocnených. Zo služobného pomeru sa podľa odseku 2 písm. a) prepustia vojaci, ktorí s ponechaním v ňom nad ustanovenú vekovú hranicu nesúhlasia.

(4) O prepustení vojaka z povolania podľa odseku 2 písm. a) alebo f) sa môže rozhodnúť iba do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa dôvod na prepustenie zistil, najneskoršie však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol.

(5) Návrhy na prepustenie vojakov z povolania podľa odseku 2 písm. e) a f) posudzujú komisie zriadené ministrom národnej obrany Československej socialistickej republiky a ministrom vnútra Československej socialistickej republiky.

(6) Vojak z povolania, ktorý má byť prepustený zo služobného pomeru, musí byť o prepustení upovedomený najmenej tri mesiace vopred, ak obojstrannou dohodou nie je určené inak.

§ 27

(1) O prijatí do služobného pomeru a o prepustení z neho rozhodujú u vojakov z povolania vo svojej pôsobnosti minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister

vnútra Československej socialistickej republiky; u praporčikov z povolania orgány splnomocnené na to príslušnými ministrami.

(2) O prepustení podľa § 26 ods. 2 písm. d) rozhodujú vo svojej pôsobnosti minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

§ 28

(1) Vojaci z povolania sú povinní vykonávať službu v mieste a vo funkcii podľa potrieb ozbrojených síl, plniť iniciatívne a svedomite služobné povinnosti a sústavne zvyšovať svoje politické a odborné znalosti i telesnú zdatnosť.

(2) Premiestnenie vyžadované vojakom z povolania zo závažných dôvodov možno uskutočniť, ak to dovoľuje záujem služby.

(3) Vojakom z povolania zabezpečujú orgány Federálneho ministerstva národnej obrany alebo Federálneho ministerstva vnútra byt v mieste ich služobného zaradenia. Ustanovenia zákona o hospodárení s bytmi zostávajú nedotknuté.

§ 28a

(1) Vojakom z povolania sa môže na upevnenie ich fyzickej zdatnosti, telesného a duševného zdravia poskytnúť preventívna rehabilitácia v dĺžke 14 kalendárnych dní v roku.

(2) Vojakom z povolania s oslabeným zdravotným stavom sa môže na základe lekárskeho odporúčania poskytnúť preventívna rehabilitácia formou kúpeľného liečenia alebo starostlivosti v ozdravovniach spojená s časťou riadnej dovolenky.

(3) Podmienky poskytovania a spôsob preventívnej rehabilitácie určia vo svojej pôsobnosti minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

§ 29

(1) Vojakom z povolania sa nedovoľuje uzavrieť vedľajší pracovný pomer; konať zárobkové práce môžu len so zvoľením kompetentných orgánov ozbrojených síl.

(2) Vojaci z povolania môžu študovať na školách mimo ozbrojených síl len so zvoľením kompetentných orgánov ozbrojených síl.

§ 30

(1) Vojaci z povolania môžu byť pridelení k civilným orgánom a organizáciám na plnenie úloh obranného charakteru a iných špeciálnych úloh s ponechaním vo vojenskej činnnej službe.

(2) Plánovaný počet funkcií v týchto orgánoch a organizáciách schvaľuje Rada obrany štátu na základe návrhov predložených po prerokovaní s ministrom národnej obrany Československej socialistickej republiky alebo ministrom vnútra Československej socialistickej republiky.

(3) Podrobnosti o pridelovaní vojakov z povolania k civilným orgánom a organizáciám ustanoví vláda Československej socialistickej republiky.

(1) Vojakom z povolania prepusteným zo služobného pomeru pred vznikom nároku na starobný dôchodok je vláda Československej socialistickej republiky, ak o to požiadajú, povinná prostredníctvom vojenskej správy a v spolupráci so zúčastnenými orgánmi štátnej správy zabezpečiť umiestnenie v občianskom povolaní primerané ich vzdelaniu, praktickým skúsenostiam a schopnostiam a umožniť prípravu na zvolené občianske povolanie starostlivosťou štátu.

(2) Na vydanie podrobnejších predpisov o úlohách orgánov republík pri umiestnení vojakov z povolania podľa odseku 1 sa splnomocňujú vlády Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.

(3) Vojakom z povolania prepusteným zo služobného pomeru podľa § 26 ods. 1 písm. a) alebo ods. 2 písm. c), ktorí nemajú nárok na príspevok za službu alebo na dôchodok zo sociálneho zabezpečenia, sa poskytuje najdlhšie po dva roky od prepustenia, najskôr však od nástupu do občianskeho povolania, prípadne od začiatku prípravy na toto povolanie platové vyrovnanie, ak ich služobný pomer trval aspoň 10 rokov.

(4) Vojakom z povolania prepusteným zo služobného pomeru sa poskytuje odchodné podľa dĺžky v ozbrojených silách až do výšky šesťnásobku mesačného hrubého služobného príjmu podľa zásad, ktoré ustanoví minister národnej obrany a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

(5) Vojakom z povolania prepusteným zo služobného pomeru podľa § 26 ods. 1 písm. a) alebo b) alebo ods. 2 písm. a) alebo c), ktorí nemajú nárok na príspevok za službu, platové vyrovnanie alebo dôchodok zo sociálneho zabezpečenia, sa poskytuje jeden rok odo dňa prepustenia hodnostný plat zodpovedajúci hodnosti dosiahnutej ku dňu prepustenia.

(6) Ak zanikne služobný pomer vojaka z povolania úmrtím, patrí pozostalým úmrtné. Výšku úmrtného a okruh pozostalých, ktorým úmrtné patrí, určia vo svojej pôsobnosti minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky. Nároky pozostalých podľa predpisov o zodpovednosti za škodu pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania zostávajú nedotknuté.¹⁾

(7) Ustanovenia odsekov 3 až 5 sa vzťahujú aj na vojakov, ktorí sú v čase vojenskej činnnej služby hmotne zabezpečení ako vojaci z povolania; ustanovenie odseku 6 sa vzťahuje aj na pozostalých po týchto vojakoch.

§ 32

(1) Podrobnosti k ustanoveniam tohto dielu zákona, pokiaľ sa nevyhradzujú vláde Československej socialistickej republiky, určí minister národnej rady a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

(2) Minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky môžu vo svojej pôsobnosti odstraňovať tvrdosti, ktoré by sa vyskytli pri vykonávaní ustanovenia § 31 ods. 3.

(3) Federálne ministerstvo národnej obrany a Federálne ministerstvo vnútra ustanovia podrobnosti o organizácii, riadení a o dávkach podľa § 31 ods. 3 až 7; ďalej upravujú podrobnosti o zápočte dôb a o príjmoch, z ktorých sa vypočítavajú dávky.

Diel VIII Príspevok za službu

§ 33

(1) Príspevok za službu (ďalej len „príspevok“) patrí vojakom z povolania prepusteným zo služobného pomeru podľa § 26 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a) až e), ktorí vykonávali službu v ozbrojených silách najmenej 20 rokov a pri prepustení dosiahli vek aspoň 40 rokov. Minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky môžu vojakom prepusteným podľa § 26 ods. 2 písm. f) alebo vojakom, ktorých služobný pomer zanikol odňatím vojenskej hodnosti alebo vyslovením jej straty, priznať príspevok, ak sú pre to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(2) Základom pre výpočet príspevku (ďalej len „základ“) je úhrn hrubého funkčného a hodnotného platu vojaka z povolania za posledný mesiac pred prepustením zo služobného pomeru alebo mesačný priemer týchto príjmov za posledných päť ukončených kalendárnych rokov pred rokom prepustenia zo služobného pomeru alebo u výkonných letcov a vojakov im na roveň postavených aj pred rokom, v ktorom došlo ku skončeniu leteckej alebo jej na roveň postavenej služby podľa toho, čo je pre oprávneného výhodnejšie.

(3) Základná výmera príspevku za 20 rokov služby v ozbrojených silách tvorí 30% základu. K základnej výmere sa pripočítavajú za 21. a každý ďalší rok služby 2% základu. Najvyššia percentná výmera príspevku tvorí 55% základu. Najvyššia výmera príspevku nemôže však prekročiť pevné sumy, ktoré určí vláda Československej socialistickej republiky v rozmedzí 1400 až 2150 Kčs mesačne podľa hodnosti dosiahnutej vojakom z povolania ku dňu prepustenia zo služobného pomeru; pritom ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok nesmie príspevok prekročiť maximálnu výšku čiastočného invalidného dôchodku účastníkov odboja.

(4) Služba výkonného letca a výsadkára a výkon funkcií zvláštnej povahy a stupňa nebezpečnosti sa započítavajú vo zvýšenom rozsahu ustanovenom služobnými predpismi; doba účasti na národnom boji za oslobodenie sa započítava v rozsahu ustanovenom zákonom o sociálnom zabezpečení.

(5) Účastníkom odboja sa k príspevku pripočítavajú podľa skupín ustanovených zákonom o sociálnom zabezpečení,

skupina	mesačne Kčs
I.	60
II. a III.	50
IV.	40

(6) Príspevok sa vypláca ako preddavok; po uplynutí každého kalendárneho roka, po zániku zárobku alebo zániku nároku na príspevok sa vyplatené preddavky zúčtujú.

(7) Pri súbehu príspevku so zárobkom sa príspevok kráti o sumu, o ktorú úhrn príspevku a hrubého zárobku presahuje úhrn hrubého funkčného a hodnotného platu a prídavku za výsluhu rokov²⁾ patriaci oprávnenému za obdobie rozhodné pre určenie základu podľa odseku 2.

(8) Pri súbehu nároku na príspevok a na starobný, invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok alebo na dôchodok za výsluhu rokov (čiastočný dôchodok za výsluhu rokov) podľa predpisov o sociálnom zabezpečení patrí oprávnenému podľa jeho voľby buď dôchodok, alebo príspevok; nárok na príspevok trvá až do dovŕšenia 60 rokov veku.

(9) Minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky môžu príspevok odňať vojakom, ktorým bola odňatá vojenská hodnosť alebo vyslovená jej strata.

(10) Federálne ministerstvo národnej obrany a Federálne ministerstvo vnútra ustanoví podrobnosti o organizácii, konaní a rozhodovaní o dávkach, o zápočte dôb, o príjmoch, z ktorých sa vypočítava príspevok, o krátení príspevku pri súbehu so zárobkom, o spôsobe výplaty dávok a o povinnostiach oprávnených osôb.

(11) Minister národnej obrany a minister vnútra Československej socialistickej republiky môžu odstraňovať tvrdosti, ktoré by sa vyskytli pri vykonávaní tohto dielu zákona.

(12) Vláda Československej socialistickej republiky môže so zreteľom na vývoj životných nákladov ustanoviť k príspevku osobitný prídavok, prípadne upraviť spôsob krátenia príspevku výhodnejšie.

Diel X

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 35

Minister národnej obrany a minister vnútra Československej socialistickej republiky môžu upraviť vo vzájomnej dohode vzťahy medzi vojakmi v činnnej službe a príslušníkmi ozbrojených bezpečnostných zborov.

§ 36

(1) Služobný pomer poddôstojníkov z povolania podľa zákona č. 44/1949 Zb. zaniká 30. septembrom 1960.

(2) Poddôstojníci z povolania, pokiaľ splňujú podmienky pre prijatie za vojakov z povolania podľa § 23 tohto zákona, budú na svoju žiadosť podanú do 10. júna 1960 prijatí od 1. októbra 1960 za práporčíkov z povolania.

(3) Poddôstojníci z povolania, ktorí nepožiadajú o prijatie za práporčíkov z povolania alebo, ktorí podmienky pre prijatie nesplňujú, sú povinní splniť svoj záväzok na ďalšiu službu.

(4) Podrobnosti určí minister národnej obrany a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

§ 37

Vojakom, ktorí dosiahli hodnosť „staršina“, prislúcha 1. októbrom 1960 hodnosť „rotmajster“.

§ 39

Zrušujú sa:

1. s účinnosťou od 1. mája 1960

a) zákon č. 72/1946 Zb. o úprave niektorých právnych pomerov dôstojníkov a rotmajstrov z povolania a o prevzatí niektorých osôb do československej brannej moci,

b) zákon č. 29/1947 Zb. o likvidácii takzvaného vládneho vojska, ako aj o umiestňovaní a inom zaopatrení jeho zamestnancov,

- c) zákon č. 60/1947 Zb., ktorým sa mení zákon zo 6. marca 1946 č. 72 Zb. o úprave niektorých právnych pomerov dôstojníkov a rotmajstrov z povolania a o prevzatí niektorých osôb do československej brannej moci,
 - d) zákon č. 116/1947 Zb. o úprave niektorých právnych pomerov dôstojníkov, rotmajstrov a poddôstojníkov ašpirantov v zálohe,
 - e) zákon č. 134/1948 Zb., ktorým sa predlžuje platnosť predpisov o úprave niektorých právnych pomerov dôstojníkov a rotmajstrov z povolania a o prevzatí niektorých osôb do československej brannej moci,
 - f) zákon č. 59/1949 Zb. o odňatí vojenskej hodnosti niektorým dôstojníkom a rotmajstrom a poddôstojníkom vojska mimo činnej služby,
 - g) zákon č. 199/1949 Zb. o udeľovaní titulov vyšších vojenských hodností,
 - h) zákon č. 85/1950 Zb. o opatreniach súvisiacich s úpravou disciplinárneho práva príslušníkov ozbrojených zborov,
 - i) § 4 zákona č. 88/1952 Zb. o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl,
 - j) § 3 a 5 zákona č. 286/1948 Zb. o národnej bezpečnosti;
2. s účinnosťou od 1. októbra 1960
- a) zákon č. 44/1949 Zb. o úprave právnych pomerov súvisiacich s reorganizáciou veliteľského zboru vojska,
 - b) § 5 zákona č. 88/1952 Zb. o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl.

§ 40

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1960, s výnimkou ustanovenia § 4, ktoré nadobúda účinnosť 1. októbrom 1960; vykonajú ho minister národnej obrany a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

Čl. I.

Ustanovenia zákona, pokiaľ sa vzťahujú na príslušníkov ozbrojených bezpečnostných zborov, sa primerane vzťahujú aj na príslušníkov Zboru nápravnej výchovy. Pôsobnosť, ktorá podľa zákona patrí ministrovi vnútra Československej socialistickej republiky alebo ministrom vnútra Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky, patrí, pokiaľ ide o príslušníkov Zboru nápravnej výchovy, ministrom spravodlivosti Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.

Čl. II

Príspevok za službu priznaný podľa doterajších predpisov zostáva nedotknutý, pokiaľ je to pre oprávneného výhodnejšie.

Čl. II

Príspevok za službu a platové vyrovnanie, na ktoré vznikol nárok pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované v doterajších výmerách a posudzujú sa podľa doterajších predpisov. Ustanovenie § 33 ods. 9 sa vzťahuje aj na príspevky, na ktoré vznikol nárok pred účinnosťou tohto zákona.

Čl. III

(1) Tento zákon sa vzťahuje aj na vojakov z povolania prijatých do služobného pomeru podľa doterajších predpisov.

(2) Ak vojak z povolania po splnení povinnosti na ďalšiu službu požiada o prepustenie zo služobného pomeru s odôvodnením, že do ozbrojených síl vstupoval podľa doterajších predpisov,

prerokuje sa jeho žiadosť z hľadiska potrieb zabezpečenia obranyschopnosti štátu, bojaschopnosti ozbrojených síl a dôvodov hodných osobitného zreteľa a bude prepustený do dvoch rokov odo dňa podania žiadosti o prepustenie; za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 patrí týmto vojakom príspevok za službu. Podrobnosti ustanovia Federálne ministerstvo národnej obrany a Federálne ministerstvo vnútra.

Čl. IV

(1) Príslušníkovi Zboru národnej bezpečnosti alebo Zboru nápravnej výchovy, ktorý zložil služobnú prísahu podľa jej doterajšieho znenia, je služobný orgán povinný predložiť na zloženie služobnú prísahu podľa tohto zákona do dvoch mesiacov odo dňa, keď tento zákon nadobudne účinnosť; príslušníkovi sa pritom musí poskytnúť jeden mesiac na uváženie, či služobnú prísahu podľa tohto zákona zloží. Ak príslušník odmietne zložiť služobnú prísahu podľa tohto zákona, jeho služobný pomer sa skončí dňom, keď k odmietnutiu došlo. Ak príslušník nezloží služobnú prísahu v dobe určenej mu na uváženie, skončí sa jeho služobný pomer posledným dňom tejto doby. V prípade, že služobnú prísahu nemohol príslušník zložiť zo závažných dôvodov v určenej dobe, plynie mu nová doba jedného mesiaca po odpadnutí dôvodov, pre ktoré nemohol služobnú prísahu zložiť. Skončenie služobného pomeru sa v týchto prípadoch posudzuje ako skončenie služobného pomeru uvoľnením zo závažných osobných dôvodov.

(2) Vojakovi z povolania,³⁾ vojakovi v ďalšej službe⁴⁾ a vojakovi vo výslužbe povolaneému prechodne do činnej služby⁵⁾ (ďalej len „vojak“), ktorý zložil vojenskú prísahu podľa jej skoršieho znenia, je veliteľ povinný predložiť na zloženie vojenskú prísahu podľa tohto zákona do dvoch mesiacov odo dňa, keď tento zákon nadobudne účinnosť; vojakovi sa pritom musí poskytnúť jeden mesiac na uváženie, či vojenskú prísahu podľa tohto zákona zloží. V prípade, že vojenskú prísahu nemohol vojak zložiť zo závažných dôvodov v určenej dobe, plynie mu nová doba jedného mesiaca po odpadnutí dôvodov, pre ktoré nemohol vojenskú prísahu zložiť. Ak vojak odmietne zložiť vojenskú prísahu podľa tohto zákona, bude prepustený ministrom národnej obrany zo služobného pomeru.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Generál armády Lomský v. r.

Barák v. r.

- 1) §197 ods. 1 písm. a) až e) Zákonníka práce.
- 2) § 6 zákona č. 88/1952 Zb. o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl.
- 3) § 20 ods. 2 písm. d) branného zákona.
- 4) § 20 ods. 2 písm. c) branného zákona.
- 5) § 20 ods. 2 písm. e) branného zákona.

